

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **LAMIA, spol. s r. o.**, so sídlom v Bratislave, Veternicova č. 7, zastúpená advokátskou kanceláriou AKFU LEGAL s. r. o., so sídlom v Trnave, Jeruzalemská č. 1, proti odporcom **1) Mestská časť Bratislava – Staré Mesto**, so sídlom v Bratislave, Vajanského nábrežie č. 3 a **2) SLÁVIA CAPITAL, a. s., obchodník s cennými papiermi**, so sídlom v Bratislave, Mostová č. 2, **o náhradu škody a vydanie bezdôvodného obohatenia**, vo veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 13 C 211/1996 o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2014 sp. zn. 2 Co 490/2014 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcom 1) a 2) náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením z 12. mája 2014 č. k. 13 C 211/1996 – 1347 nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. V predmetnej veci (žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov za dovolanie) išlo v poradí o tretie rozhodnutie súdu prvého stupňa. Rozhodnutie právne odôvodnil § 138 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 226 O. s. p. a vecne, že navrhovateľ nespĺňa zákonnú podmienku pre oslobodenie od súdnych poplatkov, lebo nepreukázal, že by sa dostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodov, ktoré by neboli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním, napr. z dôvodu vyššej moci.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie navrhovateľky uznesením z 30. júna 2014 sp. zn. 2 Co 490/2014 rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil. V odôvodnení uviedol, že nebolo možné sa stotožniť s námietkami navrhovateľky,

že súd prvého stupňa bol povinný ho vyzvať na predloženie dôkazov preukazujúcich ním tvrdené záväzky voči spriazneným osobám, nakoľko dôvody zrušenia predchádzajúceho prvostupňového uznesenia boli navrhovateľke nielen známe, ako aj poukázal na to, že navrhovateľka je v priebehu celého konania zastúpená právnym zástupcom, z ktorého dôvodu súd voči účastníkovi, ktorý je zastúpený advokátom poučovaciu povinnosť podľa § 5 ods. 2 O. s. p. nemá. Samotný nedostatok finančných prostriedkov v peňažnom ústave nie je dôvodom na oslobodenie od súdneho poplatku žiadateľa ako právnickej osoby. Pre postup podľa § 138 O. s. p. je irelevantné a nie je dôvodom na oslobodenie právnickej osoby od súdnych poplatkov, že časť svojich peňažných prostriedkov navrhovateľka použila na úhradu svojich obchodných záväzkov, resp. finančných záväzkov, resp. právnou pomoc advokáta a napokon ani skutočnosť, že navrhovateľka v rokoch 2012 a 2013 nevykonávala žiadnu podnikateľskú činnosť. Za dôvod pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov nie je ani skutočnosť, že navrhovateľka ako podnikateľka nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešná a jej následkom sa dostala do finančných strát.

Proti tomuto rozhodnutiu podala dovolanie navrhovateľka. Žiadala napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť tak, že uznesenie súdu prvého stupňa zmení a prizná navrhovateľke oslobodenie od súdneho poplatku v plnom rozsahu za podané dovolanie, alebo alternatívne rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zruší a vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň žiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania odôvodnila § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) O. s. p. a § 237 písm. f) O. s. p.. Poukázala na to, že podľa § 237 písm. f) O. s. p. účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, lebo podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Za takéto rozhodnutia sa považujú procesné rozhodnutia, ktorých dôsledkom je skončenie konania bez rozhodnutia v merite veci alebo bez meritórneho posúdenia opravným prostriedkom, ak sú nesprávne. Rozhodnutie je pritom nesprávne vtedy, ak vychádza s nesprávnych skutkových záverov a na ne nadväzujúcich nesprávnych právnych záverov, alebo ak je výsledkom nesprávnej aplikácie, prípadne interpretácie práva, a to či už procesnoprávných alebo hmotnoprávných. Rozhodnutia odvolacieho súdu, ale aj súdu prvého stupňa sú procesnými rozhodnutiami, ktoré vychádzajú s nesprávnych skutkových zistení a na ne nadväzujúcich nesprávnych právnych záverov. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. februára 2013 sp. zn.

6 Cdo 144/2012. Namietala tiež, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nezrozumiteľné a nedostatočne odôvodnené, je arbitrárne, nepreskúmateľné a nezlučiteľné zo zásadou spravodlivosti (neobsahuje zákonom stanovené náležitosti podľa § 157 ods. 2 O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr to, či dovolanie žalobcu smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v prvom rade nezistil splnenie predpokladov na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O. s. p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. V zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.).Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní)cudzého rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemá znaky vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa

a vo svojom uznesení nevyslovil, že je proti nemu dovolanie prípustné. V danej veci nejde ani o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné(nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktorému právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Z obsahu dovolania navrhovateľky je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. vyvodzuje z toho, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezrozumiteľné a nedostatočne odôvodnené, je arbitrárne, nepreskúmateľné a nezlučiteľné zo zásadou

spravodlivosti, ako aj, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo samotným rozhodnutím, ktorým nebolo vyhovené návrhu účastníka na oslobodenie od súdnych poplatkov, lebo záver súdov o tejto otázke je nesprávny.

O odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) ako o dôvode zakladajúcom prípustnosť dovolania ide v prípade nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým (postupom) sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania, ktoré mu priznáva platná právna úprava za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces však nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

V zmysle čl. 46 ods. I Ústavy Slovenskej republiky sa každý môže domáhať zákonom stanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých

je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však *nemusí* dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého stupňa (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoje rozhodnutie, ktorým nadviazal na rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré ako vecne správne potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozhodnutie (§ 157 ods. 2 O. s. p., § 167 ods. O. s. p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých skutočností pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť

rozhodnutia odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozhodnutím vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru ESLP.

Odvolací súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozhodnutia uzavrel, že z dôvodmi napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa a jeho právnym posúdením sa stotožnil, preto v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. ho potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, keďže je založené na rovnakých dôvodoch, aké uviedol vo svojom rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchyľil od znenia príslušných zákonných ustanovení a nepoprel ich účel a význam, podajúc postačujúcu odpoveď na všetky skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany v tejto právnej veci. Na tomto závere nič nemení to, že navrhovateľka s takouto odpoveďou je nespokojná, snaží sa ju relativizovať a spochybníť. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že nižšie súdy neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek navrhovateľky. Tým ale nemohlo dôjsť k porušeniu práva navrhovateľky na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Z predloženého spisového materiálu dovolací súd zistil, že navrhovateľka dovolaním z 23. marca 2010, doručeným súdu prvého stupňa 24. marca 2010 sa domáha preskúmania rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. decembra 2009 sp. zn. 4 Co 278/2009 (č. I. 1137). Súd prvého stupňa výzvou zo 7. apríla 2010 č. k. 13 C 211/1996 – 1173 vyzval navrhovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie vo výške 16.596,50 Eur v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Navrhovateľka (prostredníctvom jej právneho zástupcu) prevzala výzvu 15. apríla 2010. Navrhovateľka žiadosťou z 26. apríla 2010, doručenou súdu 28. apríla 2010 požiadala o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov za podané dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ, dovolateľ.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Odvolačí súd v danej veci zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľka nesplnila zákonné podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Prihliadli na osobitné postavenie účastníka konania ako právnickej osoby, t. j. podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka a charakter konania. Podnikanie treba chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku alebo i strate. Okolnosti, že podnikateľ nie je vo svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, že má pohľadávky po lehote splatnosti, alebo že je v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa v súčasnosti ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dovolačí súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa, ako aj odvolačí súd potupovali pri posudzovaní opodstatnenosti žiadosti navrhovateľky o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov v zmysle vyššie uvedených zásad. Neobstojí ani tvrdenie navrhovateľky, že odvolačí súd sa neriadil svojimi skoršími rozhodnutiami (ktorými zrušil predchádzajúce rozhodnutia súdu prvého stupňa) a vysloveného právneho názoru v nich. Dovolačí súd podotýka, že odvolačí súd nie je viazaný svojimi vlastnými rozhodnutiami a v nich vyslovenými právnymi názormi. Dovolačí súd podotýka, že odvolačí súd riadne odôvodnil, že povinnosťou súdu bolo vyzvať na predloženie potrebných dokladov, ale nemal povinnosť ho poučovať.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

V súvislosti s námietkou navrhovateľky, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne

vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky dôvodnosti a opodstatnenosti dovolania (t. j. danosti dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.), pokiaľ nedospeje k záveru, že dovolanie je procesne prípustné. V prejednávanej veci pri skúmaní otázky prípustnosti dovolania bolo zistené, že tento opravný prostriedok navrhovateľky nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 239 O. s. p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a nepreukázala sa navrhovateľkou tvrdená existencia procesnej vady uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p.).

V dovolacom konaní procesne úspešným odporcom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd však odporcom 1) a 2) náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2015

JUDr. Mária Š r a m k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Vanda Šimová